

Asia: VN/2986/2023

Lausuntopyyntö Eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toiminnan ulkoistaminen - työryhmän mietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työryhmän esityksen tarkoituksena on säätää eläkesäätiön ja eläkekassan mahdollisuudesta hankkia tiettyjä täydentäviä tai avustavia julkisia hallintotehtäviä palveluyritykseltä. Tavoitteena on selkeyttää nykyistä oikeustilaa ja saattaa vuosikymmeniä jatkunut vakiintunut käytäntö laintasoiseksi, jotta jatkossakin voidaan turvata pienten eläkelaitosten toimintaedellytykset ja työeläkejärjestelmän hajautus. Tavoitteena on myös taata palveluyrityksen avulla laaja työeläkealan asiantuntemus sekä tehokkaat toimintaprosessit eläkesäätiössä tai eläkekassassa vakuutettuna olevan työntekijän tai etuudensaajan eläkeasian käsittelyssä.

Työryhmän mietinnössä todetaan, että eläkesäätiöt ja eläkekassat ovat hankkineet eläkekäsittelyyn liittyviä palveluja palveluyrityksiltä jo vuosikymmenten ajan, ja tämä on muodostunut vakiintuneeksi käytännöksi. Palvelujen toimintojen ulkoistamisessa ei ole tullut esille ongelmia vakuutettujen tai vakuutuksenottajien kannalta.

STTK pitää tärkeänä tavoitteena sitä, että eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toimintaedellytykset pyritään turvaamaan ja siten estämään se, että eläkesäätiöitä ja -kassoja purettaisiin työeläkeyhtiöihin. Tämä edistää työeläkejärjestelmän hallinnon hajautettua toimeenpanoa.

STTK pitää hyvänä tavoitteena myös sitä, että eläkesäätiöiden ja eläkekassojen tehtävien ulkoistamista koskevaa oikeustilaa pyritään selkeyttämään. Epäselvä oikeustila on saattanut rajoittaa uusien eläkesäätiöiden ja -kassojen perustamista ja aiheuttaa joidenkin eläkekassojen ja eläkesäätiöiden toiminnan lopettamisen.

STTK huomauttaa, että työryhmän toimeksianto ja esitys koskee vain eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toimintojen ulkoistamista. Eläkesäätiöiden ja -kassojen ulkoistamista selvittäneen työryhmän esitykset ovat sekä tavoitteiltaan että myös sisältönsä osalta rajattu tiukasti eläkesäätiöiden ja eläkekassojen tilanteeseen ja toimintaan. Työryhmä on myös keskittynyt arvioimaan vain eläkelaitosten eläkehakemusten käsittelyä ja eläketurvan toimeenpanoon liittyviä tehtäviä, jotka ovat nykyisin ulkoistettuja palveluja. Työryhmän tehtävänä ei ole ollut arvioida julkisen hallintotehtävän rajoja tai sisältöä yleisemmin. Työryhmä ei ole voinut, eikä ole myöskään ottanut kantaa siihen, millaisia tehtäviä voidaan yleisesti ulkoistaa. Työryhmän esityksestä ei siten

pidä johtaa muita toimialoja tai viranomaisten toimintaa koskevia johtopäätöksiä siitä, mitä kulloinkin pidetään julkisena hallintotehtävänä tai avustavana, teknisenä ja täydentävänä tehtävänä. STTK pitää tärkeänä sitä, että jatkovalmistelussa mahdollisia heijastusvaikutuksia muuhun lainsäädäntöön tarkastellaan perusteellisesti. Lisäksi jos heijastusvaikutuksia syntyisi ja esityksen ehdotuksia pyrittäisiin laajentamaan koskemaan myös muita kuin eläkesäätiöitä ja eläkekassoja koskevaa lainsäädäntöä, on tällaiset lainvalmisteluprosessit syytä valmistella hyvin perusteellisesti erikseen. Erityisesti tämä koskee arvioita siitä, mitä kulloinkin pidetään avustavana ja täydentävänä tehtävänä.

Koskela Samppa
STTK ry.